

Milý příteli Rudolfe,

vzhledem k personálním komplikacím a k tomu, že se zatím ještě nic nevyjasnilo od minulého měsíce, dávám se do práce sám a možná trochu příliš po svém. Nevím, jak Ti bude téma blízké. Ale snad Ti to nebude docela cizí.

Situaci současného světa po kulturní a civilizační stránce vidím tak, že se původně dost okrajová tradice izraelských proroků v křesťanské reinterpretaci (a nejenou i misinterpretaci a i jinak pokleslé podobě) stala nejen integrální součástí evropské společenské, politické a zejména kulturní skutečnosti, ale dokonce jedním z jejích základních kamenů. Zároveň s krizí Evropy a evropských tradic se však dostalo do hluboké krize i křesťanství. Tato krize je značně komplikovaná a má celou řadu vrstev. Vedle vyostřených krizí společenských, jejichž vrcholy se ostatně zdají (ovšem kdo ví, zda pravé) být již za námi, a vedle krizí hospodářských, který nejsou dosud překonány, ačkoliv na sebe vzaly méně drastické podoby, se tu objevily krize, o nichž se dříve příliš neuvažovalo nebo dokonce o nichž lidé neměli ani tušení. Je tu krize zdrojů, ale také krize ekologická (ohrožené životní prostředí), krize duchovní (rozklad náboženství), ale i myšlenková (konec epochy metafyzického myšlení), krize vědy (její hybridní vzrůst a zároveň její takřka babylonský rozpad na stále užší odborné disciplíny) a techniky (která má k dispozici stále mocnější nástroje, jichž použití je čím dál problematičtější a riskantnější) atd. atd. A současně je tato evropská krize do obludných zvětšenin promítána do ostatního světa, takže pouze evropskými prostředky už není řešitelná, i kdybychom na nějaké přišli. Křesťanství spolu s řeckou filosofií a římským právním myšlením dalo světu Evropu, a Evropa uvolnila v celém světě síly, jež přestala už dávno ovládat i ve svém rámci. Žádné menší než světové, globální řešení není už dnes myslitelné. Ale lidé zatím se nenaučili globálně, celosvětově myslet. Světová oikumené stále víc volá po ekumenicky orientovaném člověku. I když jsou dějiny křesťanství deprimujícím dokladem selhání ekumenického, „katolického“ přístupu k problémům lidského světa, vědí přece jen křesťané o tomto ekumenismu víc než všichni ostatní. Mám proto důvod se domnívat, že vnitřní diskuse křesťanů nemusí být bez významu ani pro lidi, kteří se za křesťany nepovažují. A to tím spíše platí o socialistech, jejichž socialismus nutně vyrůstal na základech vybudovaných křesťanstvím; a zejména to platí pro komunisty, kteří takřka s osudovou zatížeností stereotypně opakují všechny tragické chyby, jichž se dopustili křesťané v době, kdy měli ještě trochu víc šťávy a energie. Tak snad budeš k mému tématickému výběru tolerantní.

Tvůj Lád'a